

DOMOVINA V TABORIŠČU

D 264569

Štev. 35.

Vetrinj, ponedeljek 25.VI.1945.

Willem 9.

Odhajajočim rojakom v slovo

Poslovilni govor dr. Basaja v nedeljo

Ta koncert je bil kulturno slovo od Vas, ki odhajate v druga taborišča proti zahodu, v Spital in v Lienz. To pot so pred mnogo 100 letji hodili že naši pradedje ter naselili Toblaško polje. Sedaj boste Vi šli isto pot, da boste nadaljevali slovensko kulturno delo, da se namreč v teh razmerah Slovenci uveljavimo v svetu kot kulturni narod. Odhajate isto pot katero so nekdanj pradedje hodili z mečem v roki, Vi pa boste ponesli našo kulturo ter izvrševali slovensko in versko misijo. Vedeti namreč moramo, da je ta naša pot v begunstvo za slovenstvo neuvaden velikega pomena. Zavedajmo se, kar bo tuji svet na nas videl, da nas bo po tem presejal. Če bo videl na nas dobro, bo po nas dobro presejal ves slovenski narod. Vsak izmed nas je zatorej osebno odgovoren, kako bo svet presejal naš narod.

Ob slovesu bi Vam rad dal 3 navodila, na katera se opirajte kakor na življenjske stebre:

Prvo navodilo je: Moli! Versko življenje med nami je bilo lepo razvito, vendar moramo vedeti, da nazaduje, kdor ne napreduje. Zato bomo morali svoje versko življenje še poglobiti. Prepričani bodimo, da je v nesreči najgloblja tolažba prav v verskem življenju. Zadela nas je strašna nesreča, ko je 10000 naših najboljših in najplemenitejših fantov na milost in nemilost bilo izločenih trilogu. Tako strašne žrtve naš narod v svoji zgodovini še nikdar ni dal. Z naravnega človeškega stališča je zato kar umevno, da se nam srce krči v strašni bolečini in da naše solze obilno lijo. Toda to nesrečo moramo gledati predvsem z nadnaravnega stališča in se zavedati, da bo prav s to žrtvijo Bog dosegel svoj poseben namen, ki ga ima z nami. Božja volja je bila, da smo propadli. Toda mučenništvo naših najboljših fantov bo končno prineslo vsem nam in našemu narodu poseben božji blagoslov. Naš škof nam je pisal lepo tolažilno pismo, v katerem nam svetuje naj to bolečino skušamo doumeti iz svoje vere in da hoče Bog, kakor je pisano že v Apokalipsi, tudi iz slovenskega naroda dobiti določeno število svojih mučencev, ter si je v ta namen izbral naše najboljše. Zato bomo za to svojo silno bolečino dobili najboljše tolažbo v verskem življenju. Z Jobom, ki je zubil vse premoženje in vse svoje otroke, recimo tudi mi: "Bog je dal, Bog je vzel. Zahvaljeno in blaženo bodi njegovo ime!" Ni glavno telo, ampak duša.

Drugi steber, ki se ga držimo je: Delaj! Svoje žalost bomo tudi z delom preganjali. Delo nas bo usposobilo, da bomo ostali krepki in odporni. Zlasti za mladino in njen dušni ter telesni razvoj je delo nad vse koristno in neobhodno potrebno. V Lienzu bo za zaposlitev skrbel g. Brodar. Upamo in smo prepričani, da tam med tistim ljudstvom ne bo teh številnih ovir za zaposlitev naših ljudi, kakršne so se nam od raznih strani delale tukaj.

Tretje navodilo pa bodi: Zaupanje! Zaupajmo, da bo tudi tega našega trpljenja konec. Vprašate, kdaj bo konec? Ali se bomo kaj kmalu vrnili? Odkrito govorim, da tega nihče ne ve. In tudi vašo ni. Kaj se bomo vrnili. Najvažnejše za nas bodi naše trdno zaupanje, da se bomo vrnili! Dobra stvar, za katero se borimo in ki so zanjo dali življenje naši najboljši, mora zmagati in bo zmagala! Ta trdna vera bodi v nas vsekdar. Ni namreč mogoče, da bi sila stvar trajno zmagovala, ker bi to pomenilo pogin vsega človeštva. Zato je naše zaupanje v našo zmago in steber

RD 110/1976

povratek trdno utemeljeno.

Ob slovesu Vam voščim srečno pot in obilo vedrega duha!

POSLOVILNI KONCERT.

Včeraj po končani popoldanski sočji službi je naš mešani zbor priredil svoj prvi koncert v slovo dragim rojakom, ki odhajajo v Lienz in Spital. Zato je bil spored primerno sestavljen. Potočnikova "Pridi Gorenjc" je v krepkem mešanem zboru začela koncert, nakar je moški zbor odpel Pavčevo "Slovenec sem." Sledil je ljubki Foersterjev mešani zbor "Ah ni li zemljica krasna", narodna "Žalost za ženski zbor v Bajukovi priredbi, koroska" "Gor čez izaro" po Miheličevi harmonizaciji za mešani zbor, Jenkova "Lipa" za moški zbor, ponarodela "Slovensko dekle", dalje narodni "Planinarica" in "Večernica" ter Flajšmanov "Triglav" v šesteroglasnem mešanem zboru.

Nastopilo je okrog 70 moških in nad 100 ženskih glasov. Koncert je vodil ter pripravil znani veččak-g. Mihelič Silvin. Razmere ki v njih živimo, za petje niso ugodne, vendar so se pevci zbrali v izredno lepem številu, se vaj, ki jih je bilo brez not komaj 10 prav točno udeleževali in se za vsako pesem tako ogreli, da so poslušalce vidno ganili. Petje je bilo tako lepo, ubrano v glasovih izenačenih, v ritmu enotno, v tolmačenju pravilno in tako toplo občuteno, da se nihče ni mogel ubraniti ginjenosti, ki se je stopnjevala ob spominu na domovino, nekdanje srečne čase in na mehko narodno pesem, ki so jo peli naši dedje in ki smo jo vriskali tudi mi in jo še bomo po neomajnem zaupanju peli po domačih logih in planinah, saj verjemo, kar so pevci zapeli: "Vse bo vihar razdjal narod bo pa ostal!"

Ta prvi nastop je dosegel prodoren uspeh, za kar gre zahvala vsem, ki so s tako ljubeznijo sodelovali. Pevci, ki odhajajo dalje, naj vzamejo to priznanje s seboj in naj lepo pesem tudi v novih krajih skrbno goje, da nam bo v težkih časih dvigala glave. Misel lepega petja med nami ne sme ugasniti, pač pa naj nas naša pesem s svojo mogočno silo priporoča povsod, kjerkoli se bo glasila.

Koncerta se je udeležilo nekaj desetih odličnih angleških gostov: dam in častnikov z majorjem g. Bellom načelu. Po drugi pesmi je dr. Meršol najprej pozdravil navzočne angleške goste, dame in častnike zmagovite angleške armade. Nato je pozdravil pevce in poslušalce ter želel naj bi naša pesem dvigala naša srca. Po končanem koncertu se je oglasil major Bell, ki se je vsem pevcem iskreno zahvalil v imenu vseh angleških gostov za ta koncert, ki naj bo prvi v vrsti tistih, ki bodo še sledili. Pri tej priliki je voščil vsem, ki odhajajo v druga taborišča, srečno pot. 3.000 glava množica slovenskega poslušalstva je majorja Bella in druge goste navdušeno pozdravila, nakar so vsi tisoči mogočno zapeli našo himno "Hej Slovenci!" Nato se je poslovil še dr. Basaj.

Priznanje angleških gostov.

Major Whitney Coats, komandant slovenskega taborišča v Spitalu, je zelo pohvalil slovensko pesem ter pri tej priliki povedal, da je v njegovem taborišču, kamor prihodnjo sredo pride še 1.400 Dolančev že 600 slovenskih beguncév, ki že imajo svojega duhovnika, cerkev in ljudsko šolo. Navzoč je bil tudi komandant taborišča v St. Vidu na Glini. Major Davies, ki je prepočoval že vso Slovenijo in Jugoslavijo ter pozna naše razmere in našo pesem, je želel imeti note na koncertu izvajanih pesmi, da jih bo igral na svojem klavirju. Mis. Phillips, ki je glasbeno zelo izobražena je izjavila, da tako lepega koncerta že 3 leta ni slišala. Naša pesem jo je do solz ganila. Mr. Corsellis, ki je angleški referent za prosveto, je naglasil, da angleški zbori v Walesu vsako leto prirejajo tekmovanje. Po tem, kar je danes slišal lahko reče, da bi ta slovenski pevski zbor pri tem tekmovanju prav gotovo odnesel prvo nagrado.

SLOVENSKE KNJIGE so nam sedaj dragocene, ker so med nami redke. Knjige, ki jih imajo posamezniki, bi pa dobro služile gimnaziji. Zato prosimo, naj vsak, ki ima kako slovensko knjigo napisé na listek ime pisatelja in naslov knjige ter vrže v nabiralnik. Če bi gimnazija knjigo potrebovala bi jo posodil, ostane pa njegova last ter se vrne po uporabi.